

Nej, det vil jeg ikke. Det er ikke i mindste Maade et Trosøpørgsmaal, det er et Spørgsmaal om en Ceremoni, om den Maade hvorpaa Ligene skulle opløses. Man maatte have meget ringe Begreber om Kristendommen, om hvad der er det essentielle, det væsentlige i denne, naar man vilde gøre saadanne Spørgsmaal som det, om et Lig skal nedgraves og opløses i Jorden eller ved læstet Kalk, eller om det skal brændes, til noget væsentligt; vil en eller anden Præst gøre det til en Samvittighedsjag, saa mener jeg, at der skal ikke tages Hensyn dertil. De Herrer Præster i Folkekirken maa være taknemmelige for en saadan Bestemmelse. De forlange at have en sikker Stilling med Gage og Pension, og saa ville de dog have en Stilling, som ingen anden Embedsmand har, idet de forlange, at naar der er noget, som er i Strid med, hvad de kalde deres Overbevisning — deres Tro kan man jo ikke tale om i dette Spørgsmaal — saa skulle de i Mod sætning til, hvad alle andre Embedsmænd kunne, være berettigede til, at sige, at de ikke ville gøre, hvad der paalægges dem. Seg kan imidlertid ikke stemme imod en saadan Bestemmelse, thi det er naturligvis altid meget uhyggeligt og ubehageligt ved en saadan Ceremoni, at en Mand imod sin Villie skal være til Stede og fungere enten ved at prædike eller holde Vigtale eller bede en Bøn. Det skal man ikke tvinge en Mand til, naar han ikke har lyst dertil. Seg har altsaa intet imod, at Bestemmelsen bliver staaende. Men naar Funktionærer i Folkekirken, Præster og Kirkebetjente, kunne tage Forargelse deraf og sige, at det er for stor en Indrømmelse, der gøres, saa ere de saandelig meget vanskelige at tilfredsstille.

S det hele er dette Lovforslag, som allerede fremhævet, i enhver Henseende meget beskedent. Der stilles strænge Betingelser for, at Ligbrænding kan tilstedes. Det skal være den afdøde selv, der ved sin Villiestilkendegivelse, endog saa i Testamentsform, skal tage Bestemmelser derom. Foreligger der intet saadant Testamente, kan Ligbrænding ikke finde Sted, selv om de efterladte, den afdødes Enke og Arvinger, ønske det og vide, at det har været den afdødes Ønske, medens han blot ikke har faaet Tid eller Beslighed til at udtrykke det i Testamentsform. Det er, efter min Mening, en noget urimelig Indskrænkning, men det ses altsaa, hvor forsigtig man gaar frem. Der siges ikke noget om, hvorvidt det, naar nogen har truffet testamentarisk Bestemmelse i saa Henseende, kan kræves, at en gejstlig skal fungere ved Graven, og

derom kan der heller ikke siges noget. Det hele er saa beskedent, at det nok kunde have Krav paa at blive modtaget lidt mere velvilligt, end det er stift fra en vis Side. I Begyndelsen af Diskussionen lod det til, at det almindelige Spørgsmaal om Ligbrænding ikke skulde komme frem, men det er kommet senere. Seg skal ikke fordybe mig deri, thi jeg tror, at man kan gaa ud fra, at de fleste haade her og i det andet Ting ere uenige i de Betragtninger, der bleve gjorte gældende af det ærede Medlem for 7de Kres (Bjerre). Seg skal blot tillade mig et Par Bemærkninger over for det ærede Medlem fra København (Magen), for det første om de hygieiniske Hensyn, som ogsaa bleve berørte af det ærede Medlem for 11te Kres (Styr). Naar man taler om disse hygieiniske Spørgsmaal, gaar det ikke an paa den ene Side at sige: den Ting har intet at betyde, det er et umaadelig lille Spørgsmaal, der vil kun finde 2 Ligbrændinger Sted om Aaret, som det ærede Medlem for 11te Kres mente, hvis ikke Københavnerne ere saa forhøvede efter Myheder, at det af den Grund vil ske oftere, og saa paa den anden Side at forudsætte Muligheden af, at det kan blive noget meget stort, og at der kan blive indrettet saa mange Kolumbarier, at vi snart ikke kunne være her for lutter Kolumbarier. Seg vil nok spørge, for at blive ved det sidste, om man tror, at Asten, selv om den udgør 13 pCt. (Styr: 10 pCt., 13 Pd.), altsaa 10 pCt. af et voksent Mandfolks Vægt, eller 13 Pd., tager lige saa megen Plads som selve det Lig, der skal begraves i en Kiste? Er det lykkedes selv i større Byer at faa Plads baade til Ligene og til Kisterne, saa tror jeg ikke, man behøver at gøre sig nogen Betyrning om, hvorvidt man skulde kunne finde Plads til Asten. Man kan enten sætte den i et Kolumbarium, eller i et Kapel eller i en anden Bygning. Det behøver jo i øvrigt ikke at være inde i en Bygning, den kan sættes ud paa Kirkegaarden.

Med Hensyn til det hygieiniske Spørgsmaal maa det dog maaste, siden der har været rejst Tvivl om, hvorvidt hele denne Maade at opløse Ligene paa er heldig eller ej i hygieinisk Henseende, og hvor vidt de nuværende Kirkegaardsforshold ere heldige i hygieinisk Henseende eller ikke, være mig tilladt at henvise til, hvad Sundhedskollegiet har udtalt i 1881, og jeg ved ikke, at der her hjemme foreligger nogen anden Udtalelse af Vægt herom, end hvad Sundhedskollegiet udtalte i 1881. Da udtalte det sig om de nuværende Kirkegaarde og ud-